

ДЪРВОДОБИВ И ЕКСПЕДИЦИЯТА НА ДЪРВЕСИНА – СЪСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ

10.05.2019 г, с. Енина, гр. Казанлък

До:

Г-н **БОЙКО БОРИСОВ**

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА МС на Р.БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ ДО:

Г-жа Даниела Дариткова – ПГ „Герб“

Г-жа Корнелия Нинова – „БСП – За България“

г-н Валери Симеонов - „Обединени патриоти“

Томислав Дончев - Зам.Председател на МС

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Министър на МЗХГ

Изпълнителен Директор на ИАГ

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА

АГЕНЦИИ ЗА МАСОВО ОСВЕДОМЯВАНЕ

ДЕКЛАРАЦИЯ - ПРОТЕСТ

От

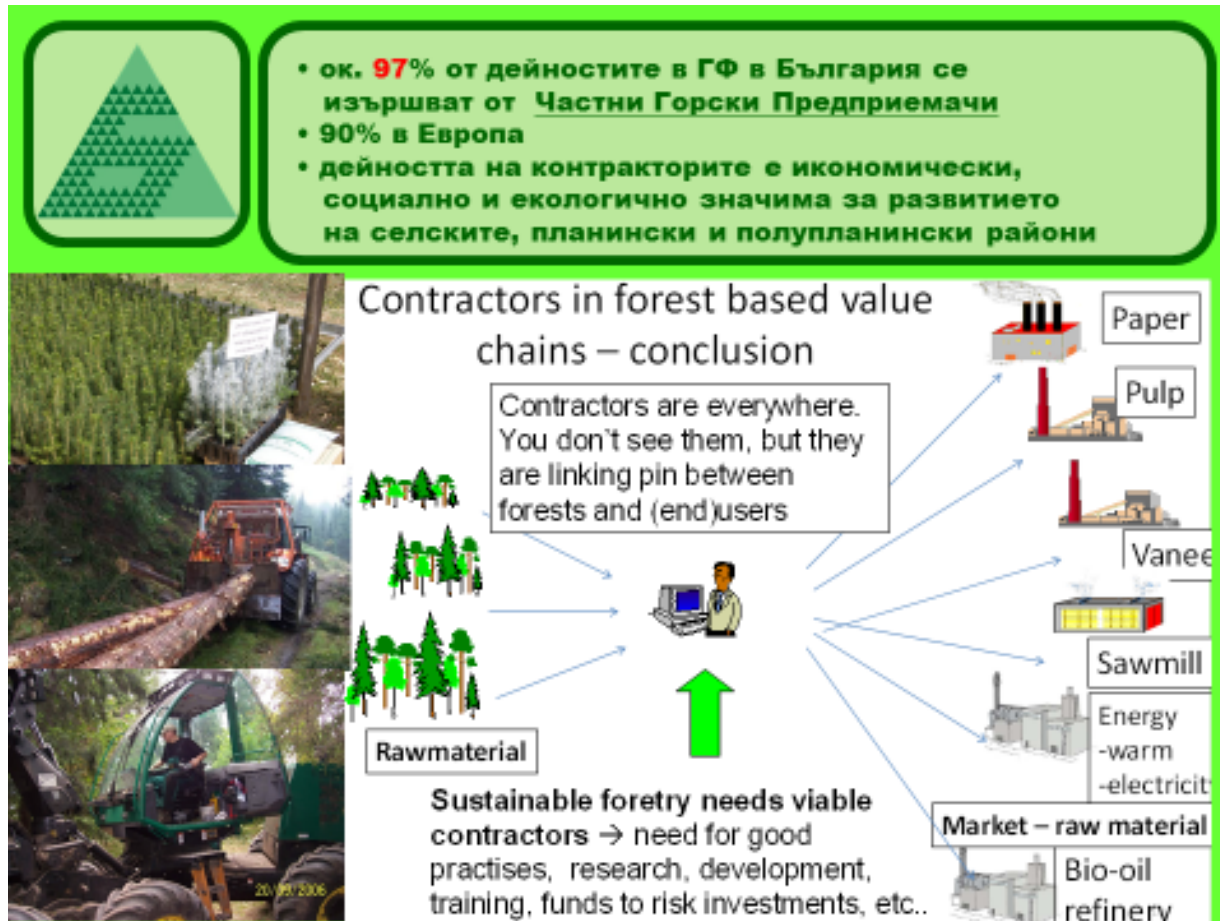
Участниците в семинар на представители на дърводобивния бранш в България

На 10.05.2019 г, на семинара - среща на представителите на дърводобивния сектор в България, се разгледаха и дискутираха основни въпроси касаещи бранша, в това число за *Горската техника и Технологии за дърводобива, Инфраструктурата за извозване и складиране на дървесина, в т.ч. за горската пътна мрежа, Наредбата за възлагане на дейности в горите и продажба на дървесина, като се акцентира на някои от основните препятствия в работата на фирмите изпълнители на дейности в горите.*

Присъстващите акцентираха на особено важната роля на дърводобива за **жизнеността и устойчивото развитие на цялостната единна горско-промишлена производствена верига**, чието значение добре се илюстрира от приложените две фигури (взаимствани от презентация на СЕЕТАР пред Евродепутати в Брюксел ‘2009 година):

Ясното послание и гледна точка на европейските организации на изпълнителите в горите (контрактори), а така също вече и на повечето български предприемачи е, че **Устойчивото управление на горите изисква устойчиво развиващи се горски изпълнители**. Иначе веригата се къса точно по средата и нито горите могат да се стопанисват устойчиво, нито преработвателите ще има какво да произведат и да продават на пазара. **Целият сектор се обрича на застои и деградация.**

Фиг.1

И от друга страна:

Фиг.2

У нас от години, именно дърводобивните фирми, които се съобразяват /работят по правилата и не се поддават на корупция и провокации, са в най-неблагоприятното положение. За съжаление този период продължава повече от десетилетие.

Присъстващите на семинара представители на организации и фирми от горския сектор, отбелязват с голяма тревога че:

Управлението на сектора през последните месеци и години, е изпълнено с противоречащите си практики (на регулации и контрол от съответните структурни звена), и това само засилва центробежните сили и разнообразя, задълбочава неблагоприятните тенденции в развитието на горския сектор у нас.

Административно МЗХГ и ИАГ са в пълна некомпетентност и неспособност да ръководят горския сектор, още по-малко да комуникират по един равнопоставен начин и да се съобразяват с интересите на заинтересуваните групи и лица.

Секторът фактически е подчинен на Държавните предприятия (ДП). Министърът дори няма власт над тях (!) Той отказва да отговаря на жалби против техни процедури.

Възложителите на дейности (ДП) открито злоупотребяват с монополното си положение, като налагат правила и цени на труд и на дървесината по непрозрачен начин, като също така фактически диктуват цялостното управление и контрол в горите и горския сектор (с преработвателите). Мит е, че със Закона за горите '2011 г е извършено разделяне на марката от бравата.

Държавата като собственик и основен фактор за развитието на горите и горския сектор е матреха за горския бизнес в България, и хранилка за всички негативни явления, които обричат целия сектор на многогодишен застои и уродливи явления като корупция, олигархични отношения, вкл. с концесионирането на ловни участъци и нескрити амбиции за тяхната последваща приватизация, покровителство на кражби и браконьерство и т.н.

В Заключителната дискусия на семинара, се очертаха и редица конкретни слабости в нормативната база и ежедневната горскостопанска практика, които пречат на целия дървопроизводствен процес (**виж. в приложение нашите конкретни ПРЕДЛОЖЕНИЯ**), които в общи линии са предизвикани от:

- непрозрачни процедури и правила за продажба на дървесина, незаконосъобразно ценообразуване и изключително ниски цени за услугата дърводобив;
- неконкурентни правила за преференции на местните фирми;
- строги ограничения за лесовъдските сечи, което в много голяма степен намалява и обезмисля възможностите на фирмите да инвестират в съвременно техническо оборудване;
- липса на реални инвестиции в горската пътна мрежа (Фондът за инвестиции се изпарява!?!);
- порочен модел на регистрацията за лесовъдска практика и за дейности в горите;
- ширеща се корупция, политическа, ловна и бизнес протекция при назначенията и уволненията на длъжностни лица, както и при възлагането на дейности и продажбата на дървесина, при контрола и наказанията за частни лесовъди и т.н.
- Вече 2-ри програмен период е налице пълно negliжиране на подпомагането на горския сектор и на горските предприемачи за повишаване на тяхната конкурентоспособност по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), в противовес на земеделските производители;

За преодоляване на посочените и на още други слабости засягащи дърводобивния сектор, участниците в семинара изведоха **КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ**, които са направени в приложение към настоящата **РЕЗОЛЮЦИЯ**.

ДЕКЛАРАЦИЯ – ПРОТЕСТ

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

От

Участниците в семинар за представители на дърводобивния бранш в България

В *Заключителната дискусия* на семинара, се очертаха основните диспропорции, които пречат на дърводобивния сектор, да се развива нормално. По-важните от тези несъответствия са следните:

- **Относно:** *Комуникацията на Административния апарат на МЗХГ и ИАГ с представителите на бизнеса в горския сектор - демонстрация на високомерие и превъзходство*, избягване на диалога, неспазване на собствените им наредби в ущърб на изпълнителите на дейности и внасяне по непрозрачен начин на промени в тях, обсебване публичното честването на всеобщия празник „Седмица на гората“ като празник (вкл. с награждаванията) само за служителите в системата на ИАГ и МЗХГ, и т.н., и т.н.
- **Относно:** *Нормативно въведени строги ограничения за лесовъдските сечи в насажденията* - с последните поправки в *Наредбата за сечите* (2015 и 2017 г), които въвеждат още по-строги ограничения по вид, площ и интензивност при някои видове сечи, което в значителна степен намалява възможностите на фирмите да инвестират в съвременно техническо оборудване за извеждане на сечи, с оглед на по-ефективната и ефикасна организация, при спазване на екологичните норми. Регулации с подобна тежест липсват дори и в най-напредналите в горскостопанско отношение, вкл. в опазване на горите и на биоразнообразието в тях държави на ЕС.
- **Относно:** *Последните изменения в Наредбата за възлагане на дейности и продажба на дървесина (НВДПД) отразиха няколко важни предложения на бранша*, и в някои отношения тя беше значително подобрена, напр.: някои от регламентите за електронните търгове, отпадането на множеството изискуеми предварително документи и удостоверяването им при кандидатстване с декларации и др. За съжаление в *НВДПД* се запазиха някои силно рестриктивни и отблъскващи изпълнителите регламенти, като напр.:
 - *Порочно, в злоупотреба с монополното им положение, ценообразуване от страна на възложителите/продавачите на дървесина – Държавните предприятия (ДП), което в нарушение на клаузите на самата НВДПД ощетява и изпълнителите на дейности, и купувачите на дървесина (в стоящо състояние и от склад). В резултат - горските фирми са притиснати да работят на ръба на себестойността, което не им позволява да мислят нито за развитие в технически и технологичен аспект, нито за адекватно заплащане труда на работниците, нито за тяхното обучение съобразно изменящите се условия и увеличаващи се изисквания на различни групи от обществеността.*
 - *Облагодетелстващо ценообразуване за дейностите извършвани от ТП – ДГС и ДЛС със собствен персонал и собствена високопроизводителна техника. Нещо повече – в неравната*

*

*

конкурентна среда, ТП на ДП – някои ДГС и всички ДЛС, печелят по всички показатели – с високи възнаграждения и осигуровки за работниците, защитно облекло, високоефективна техника и т.н. Това рефлектира върху *нарастащите затруднения за намиране на работна ръка в дърводобива*, дори и от малцинствените групи, и особено да се поддържа необходимото професионално ниво с умения и познания.

- *Възможност за злоупотреба с правото на ДП за директно възлагане и продажба на дървесина по ценоразпис* – което е въведено иначе за извънредни случаи (каламитети, стихийни и природни бедствия и аварии). Констатират се обаче нееднократно случаи, когато мярката се използва за продължителни периоди (до 18 месеца), продажби на дървесина (без процедури) неизвестно на кого, в неограничени количества. В пълно противоречие с чл.1, ал.2 на самата Наредба, която полага за основни принципи: „публичност, прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация и насърчаване на дългосрочните инвестиции за устойчиво стопанисване на горите и ползване на дървесина и недървесни горски продукти.“ (!)
 - *Ограничително право (забранително!) за допускане до търговете за продажба на дървесина, които нямат собствени складове и преработвателни мощности.* [Чл.47 (б) и Чл.38 (2), т.4] По принцип дърводобивните фирми се интересуват само от дейността дърводобив, но ниските цени, които се формират за тази услуга, ги принуждава да участват и в процедури за покупка на дървесината „на корен“, за да могат с препродажбата на отсечената дървесина да компенсират загубите си от дърводобива. Нито пък преработващите фирми желаят да развиват дърводобивни умения, като участват в процедури за покупка „на корен“, но са принудени да участват в тях и да се конкурират несвойствено с дърводобивните фирми.
 - *Механизмът на продажби на дървесина е сбъркан*, ДП избягват или изобщо не организират продажба от големи (централни) складове на количества действително добита дървесина, защото това изисква средства и съответни умения и воля, поради което объркват и внасят подчертано големи диспропорции в целия сектор (вкл. в духа на по-горе описаните), предпочитат се продажбите на „прогнозни количества“ и „на корен“.
 - *В процедурите за дърводобив обектите са разпокъсани* (отстоящи на големи разстояния един от друг), което не позволява концентрация на дърводобивните операции и съответно е предпоставка за ниска ефективност, респ. висока себестойност. Като се добави и липсата на пътища или тяхното безобразно състояние, което не се компенсира подобаващо, става ясно защо фирмите работят „на парче“ и „днес за утре“ и с преобладаващо морално остаряла техника от 60-70-те години на миналия век.
- **Относно:** Пълно *неглижиране на подпомагането на горския сектор по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР)*. През предходния и по „традиция“ очакваме (!?) през настоящия програмен период голяма част от средствата да се изземат /пренасочат. Умишлено късното стартиране на мярката за горите, ограничава, отблъсква потенциалните бенефициенти, защото прави невъзможно те реално да се възползват от Програмата. Същевременно това служи като повод за пренасочване на средствата. През настоящия период, насоките за подпомагане на горския сектор по престъпен начин бяха подготвени и публикувани (и то само за част от мярките) едва през миналата 2018 г. Останалите ги няма дори и в индикативния график за 2019 год. В резултат на това, написаните и публикувани съвсем непрофесионално и ощетяващо потенциалните „горски“ бенефициенти мерки, ощетяват най-пренебрегваните досега бенефициенти по програмата - собствениците на гори и фирмите изпълнители на дейности. **Европейската директива поставя знак за равенство между**

*

*

земеделие и гори, но у нас се дава предимство и се стимулират преимуществено земеделския сектор и в частност земеделските производители и предприемачи (много от тях, на тази база – олигарси!). Поради създаването се недоверие към Програмата и към Фонд „Земеделие“ /МЗХГ от страна на горския сектор, логично, че към настоящият момент от предвидените нищожни средства /по-малко от 2% от ПРСР/ за горите и горското ни стопанство и сектора като цяло, не са изразходвани никакви средства !?

- **Относно:** *Преференции на местните фирми* – Със Закона за горите се въвеждат абсолютно неконкурентни правила за толериране на местните фирми (чл....). От там тези правила се разписват в поднормативната уредба (НВДПД – чл... чл....). Тези правила от край време се преодоляват с разкриване и регистрация на фиктивни фирми в други населени места, на хартия наета техника и работна сила и т.н., което води до фактическо заобикаляне на Закона. Същевременно има много населени места, респ. поделения – ДГС/ДЛС, в които тази преференция слабо се използва. Не е тайна, че някои директори на поделения злоупотребяват, като вписват „свои“ фирми или такива на приближени (подставени) лица, а същевременно на други /работещи фирми се отказва, поради запълване на квотата от 33%, и т.н. и т.н.
- **Относно:** *Порочния модел за регистрацията на физически и юридически лица в публичните регистри към ИАГ*. Вече са десетки хиляди регистрираните лица. Такова нещо, по този порочен начин няма в никоя държава. Комисията за регистрацията фактически не отказва такава, а и не използва инструменти с които да отписва хиляди мъртви души и неработещи вече фирми. Когато се разписваше Закона, беше отказано предложението на бранша – фирмите и физическите лица периодично да се пререгистрират, като инструмент именно за почистване на регистъра. Изпитите за правоспособност на лицата завършили фалшивото 3-месечно обучение в т.нар. ПУЦ-ове, са тотално опорочени, продават се дипломи и се взимат изпити по един изключително грозен и корупционен модел. И платилите си лица /или фирми, които използват услугите на такива физич.лица/ отиват в гората, за да забогатяват. Правят го и много от инженерите, които вече са обезверени от цялостната безперспективна картина на горския сектор в България.
- **Относно:** *липсата на реални инвестиции в горската пътна мрежа* – ако Фондът за инвестиции се използваше по предназначение, за годините от неговото формиране досега можеха да бъдат реално построени стотици километри горски пътища. Но липсата на стратегия за развитие на горската пътна мрежа на национално ниво, която систематично и безкомпромисно да се изпълнява, води до работа на парче. Порочния модел за избор на фирми, които да извършват комплекса от дейности от проектиране и строителство (инжинеринг) за мащабите на цяло предприятие – доведе до налагането на политически протезирани фирми, които основно се занимаваха с източването на фонда, а не с мащабно строителство, каквато беше целта. Същото е и с проектирането и строителството на противоерозинни съоръжения и т.н. Фирмите изпълнителки са принудени да се движат до обектите по меки горски пътища без настилка, или да заобикалят по дълги маршрути поради отнесени или прекъснати от порои пътища, които няма кой да оправя поради липса на средства (!?). Поради преобладаващата стара техника и превозни средства с които работят фирмите, в много случаи се нанасят непоправими повреди върху лошата пътна инфраструктура и най-вече по пътищата без настилка. Това допълнително влошава състоянието на горските пътища.

За преодоляване на посочените и на още други слабости засягащи дърводобивния сектор, участниците в семинара изведоха следните

*

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА ОТ
БУЛПРОФОР и представители на други браншови организации, с.Енина, 10.05.2019 г.
За контакти: Моб.0888-383-654 (Антоний Стефанов), 0887-214-214 (Димитър Джоков)

ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. Да се извършат нови промени в *Наредбата за възлагане на дейности и продажба на дървесина* (НВДПД) в контекста на изнесените несъответствия, напр.:
 - a. Строг регламент, който задължава ДП да ценообразуват отчитайки реално целия комплекс от присъщи разходи на фирмите, така както това е описано в чл.3а, ал.2.
 - b. Отмяна на изискването за допускане до търговете за продажба на дървесина (на технологична и на дърва за огрев) на дърводобивните фирми, които нямат собствени складове и преработвателни мощности. [Чл.47 (6) и Чл.38 (2), т.4];
 - c. Организиране на продажби на действително отсечена дървесина на централни складове, и това да стане основен начин за продажба за ДП (не по-малко от 70% от общия обем дървесина за всяко ДП), което изрично да се регламентира в НВДПД.
 - d. Концентрация на обектите в пакетите за дърводобив, което да се регламентира изрично в НВДПД и
 - e. Категоризация на обектите по големина, както и на фирмите според собствената дърводобивна техника и преработвателни мощности (онези с наета техника да са в по-ниска категория).
 - f. Възстановяване на 10-минутния срок за потвърждаване на покупка при електронните търгове.
2. Законодателно (в Закона за горите), респ. и в поднормативната уредба, вкл. в НВДПД, да се отменят клаузите въвеждащи преференциални режими за т.нар. „местни фирми“ (чл.115 и др. в ЗГ, чл.38 и др. в НВДПД).
3. Законодателно да се направи голяма промяна в режима за регистриране на физически и юридически лица в публичния регистър към ИАГ. Да се премине към аутсорсване на дейността по регистрация към национална браншова организация по ЗГ (което би стимулирало нейната активност, чрез институционализиране на взаимоотношенията по подобие на аналогичната практика в Германия, Румъния, Полша и др.)
4. В НВДПД да се въведе категоризация на фирмите според техния капацитет, съответно възможности, отделно за дърводобивните и за дървопреработвателните фирми. Съответно да се предлагат обекти /пакети (за дейността дърводобив, и отделно за продажба на дървесина) според доказаните възможности на всяка от категориите фирми.
5. Час по-скоро да се обсъдят и с участието и на заинтересуваните страни да се приемат промени в Наредба №8 за сечите в горите, вкл. регионалните разработки на колективи от научни работници, като в максимално възможната степен (особено за стопанските гори) се съобразят с изискванията за развитие на ефективна механизация и нови технологии за отглеждане и събиране на реколта (за мобилизация на дървесина от гората).
6. Да се направят промени в Наредба №5 за строителство в горите, в частта за горски пътища, като се оптимизират вариантите, за съгъстяване на вътрешната горскопътна

*

*

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА ОТ
БУЛПРОФОР и представители на други браншови организации, с.Енина, 10.05.2019 г.
За контакти: Моб.0888-383-654 (Антоний Стефанов), 0887-214-214 (Димитър Джоков)

мрежа, а така също и на разстоянията между просеките за въжени линии – най-екологичния способ за мобилизация на добитата дървесина.

7. Провеждане на целенасочена Държавна политика за стимулиране на сектора „Дърводобив“ като определящ жизнеността и устойчивостта на цялата горска производствена верига, която е базисна в борбата за смекчаване на климатичните промени в Европейския контекст на тази стратегическа цел, с мерки като:
 - a. Горският сектор да бъде определен за приоритетен (подобно на земеделието и туризма) в България. Това трябва да направи по-възможни различни инструменти за бизнеса, като напр.: кредити или гаранции за машини/оборудване, преотстъпен ДП, /данък за ФЛ, намален р-р на ДДС за дървесината и др.п.
 - b. Приравняване на дърводобивните фирми по статут, с този даден на „земеделските производители“, вкл. за самоосигуряващите се лесовъди и другите работещи в неблагоприятните горски условия.
 - c. Възстановяване на пълния размер на средствата за подпомагане горския сектор по т.нар. „горски мерки“ по ПРСР. През предходния и по „традиция“ през настоящия програмен период голяма част от средствата се изземват /пренасочват. През настоящия период, Насоките за подпомагане на горския сектор по претъпен начин бяха подготвени и обявен едва през настоящата 2019 г.
8. НУЛЕВА толерантност към корупцията и нелегалните дейности в горите – двустранно – и за служители (държавни и общински), и за бизнес структурите (физически лица и фирми)!
9. **Възстановяване на държавността в горския сектор, *най добре – чрез възстановяване на Държавна агенция по горите /ДАГ/ към МС!*** За пряко управление и контрол върху дейностите, на база съществуващите 6 държавни предприятия, да се създаде **ЕДИНЕН ГОРСКОСТОПАНСКИ СУБЕКТ /“ГОРСКО-ПРОМИШЛЕН КОМПЛЕКС“** (или друго подобно име) ЕАД /примери – много, напр. „НЕК“/ на **ПРЯКО ПОДЧИНЕНИЕ НА ДАГ.**

Някои от предложенията са в по-дългосрочен план – при промени в законодателството, **но онези, които касаят изменение на под-нормативната уредба, както е показано в тях самите,**

ОЧАКВАМЕ ДА БЪДАТ РЕАЛИЗИРАНИ ВЪВ ВЪЗМОЖНО НАЙ-КРАТКИ СРОКОВЕ!

*

*